

Středa, 13. března 2019

P8_TA(2019)0199

Účinné látky včetně thiaklopridu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. března 2019 o návrhu prováděcího nařízení Komise, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o prodloužení doby platnosti schválení účinných látek abamektin, *Bacillus subtilis* (Cohn 1872) kmen QST 713, *Bacillus thuringiensis* subsp. Aizawai, *Bacillus thuringiensis* subsp. israeliensis, *Bacillus thuringiensis* subsp. kurstaki, *Beauveria bassiana*, benfluralin, klodinafop, klopýralid, *Cydia pomonella Granulovirus* (CpGV), cyprodinil, dichlorprop-P, epoxykonazol, fenpyroximát, fluazinam, flutolanil, fosetyl, *Lecanicillium muscarium*, mepanipirim, mepikvat, *Metarhizium anisopliae* var. *Anisopliae*, metkonazol, metrafenon, *Phlebiopsis gigantea*, pirimikarb, *Pseudomonas chlororaphis* kmen: MA 342, pyrimethanil, *Pythium oligandrum*, rimsulfuron, spinosad, *Streptomyces* K61, thiaklopid, tolklófos-methyl, *Trichoderma asperellum*, *Trichoderma atroviride*, *Trichoderma gamsii*, *Trichoderma harzianum*, triklopyr, trinexapak, tritikonazol, *Verticillium albo-atrum* a ziram (D060042/02 – 2019/2541(RSP))

(2021/C 23/09)

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů ⁽¹⁾,
- s ohledem na návrh prováděcího nařízení Komise, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o prodloužení doby platnosti schválení účinných látek *Bacillus subtilis* (Cohn 1872) kmen QST 713, *Bacillus thuringiensis* subsp. Aizawai, *Bacillus thuringiensis* subsp. israeliensis, *Bacillus thuringiensis* subsp. kurstaki, *Beauveria bassiana*, benfluralin, klodinafop, klopýralid, *Cydia pomonella Granulovirus* (CpGV), cyprodinil, dichlorprop-P, epoxykonazol, fenpyroximát, fluazinam, flutolanil, fosetyl, *Lecanicillium muscarium*, mepanipirim, mepikvat, *Metarhizium anisopliae* var. *Anisopliae*, metkonazol, metrafenon, *Phlebiopsis gigantea*, pirimikarb, *Pseudomonas chlororaphis* kmen: MA 342, pyrimethanil, *Pythium oligandrum*, rimsulfuron, spinosad, *Streptomyces* K61, thiaklopid, tolklófos-methyl, *Trichoderma asperellum*, *Trichoderma atroviride*, *Trichoderma gamsii*, *Trichoderma harzianum*, triklopyr, trinexapak, tritikonazol, *Verticillium albo-atrum* a ziram (D060042/02,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS ⁽²⁾, a zejména na čl. 17 první pododstavec uvedeného nařízení,
- s ohledem na hodnotící zprávu o obnovení vypracovanou podle nařízení Komise (ES) č. 1107/2009 o thiaklopridu ⁽³⁾,
- s ohledem na články 11 a 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí ⁽⁴⁾,
- s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,
- s ohledem na čl. 106 odst. 2 a 3 jednacího řádu,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 71.

⁽²⁾ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁽³⁾ Hodnotící zprávu o obnovení vypracovanou podle nařízení Komise (ES) č. 1107/2009, Thiaklopid, svazek 1, říjen 2017, <https://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180123>

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

Středa, 13. března 2019

Souvislosti

- A. vzhledem k tomu, že thiaklopid byl schválen od 1. ledna 2005 k používání jako insekticid;
- B. vzhledem k tomu, že postup k obnovení schválení thiaklopidu podle prováděcího nařízení Komise (EU) č. 844/2012 ⁽¹⁾ probíhá od roku 2015 a zahrnuje požadované tříleté oznámení; vzhledem k tomu, že současné období schválení uplyne dne 30. dubna 2019;
- C. vzhledem k tomu, že schvalovací období účinné látky thiaklopid již bylo prodlouženo prováděcím nařízením Komise (EU) 2018/524 ⁽²⁾;
- D. vzhledem k tomu, že Komise nevysvětlila důvody po druhé prodloužení, kromě prohlášení: „Vzhledem k tomu, že se posouzení uvedených látek zdrželo z důvodů, které žadatelé nemohli ovlivnit, skončí platnost schválení uvedených účinných látek pravděpodobně před přijetím rozhodnutí o obnovení schválení.“;
- E. vzhledem k tomu, že účelem nařízení (ES) č. 1107/2009 je zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví lidí a zvířat a životního prostředí a současně zajistit konkurenceschopnost zemědělství Unie; vzhledem k tomu, že by měl být kladen zvláštní důraz na ochranu zranitelných skupin obyvatelstva včetně těhotných žen, kojenců a dětí;
- F. vzhledem k tomu, že by se měla použít zásada předběžné opatrnosti a že nařízení (ES) č. 1107/2009, stanoví, že v přípravcích na ochranu rostlin by měly být obsaženy pouze látky, u nichž bylo prokázáno, že mají na rostlinnou výrobu jednoznačně příznivé účinky a že se u nich neočekává, že budou mít škodlivé účinky na zdraví lidí nebo zvířat či nepříjatelné účinky na životní prostředí;
- G. vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 1107/2009 stanoví, že pro urychlení schvalování aktivních látek by měly být zavedeny přísné lhůty pro různé kroky postupu, k čemuž jasné nedošlo;
- H. vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 1107/2009 stanoví, že v zájmu bezpečnosti by měla být doba platnosti schválení účinné látky časově omezena; vzhledem k tomu, že doba platnosti schválení by měla být úměrná možným rizikům spojeným s používáním dotčených látek, ale tato úměra v tomto případě zjevně chybí;
- I. vzhledem k tomu, že aktivní látka thiaklopid je kyano-substituovaný neonikotinoid široce používaný jako náhrada klothianidinu, imidaklopidu a thiamexoxamu, jež jsou v Unii zakázány kromě využití ve sklenících;
- J. vzhledem k tomu, že přípravky založené na thiaklopidu jsou používány k postřiku polí mnohem častěji než předtím používané látky klothiadin, imidaklopid a thiamethoxam;
- K. vzhledem k tomu, že přípravky s thiaklopidem smějí být používány v době květu, protože se předpokládá, že méně škodí opylovačům;

⁽¹⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 844/2012 ze dne 18. září 2012, kterým se stanoví ustanovení nezbytná k provedení postupu obnovení schválení účinných látek podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, pokud jde o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (Úř. věst. L 252, 19.9.2012, s. 26).

⁽²⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/524 ze dne 28. března 2018, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o prodloužení doby platnosti schválení účinných látek *Bacillus subtilis* (Cohn 1872) kmen QST 713, identického s kmenem AQ 713, klotinafopu, klopuralidu, cyprodinilu, dichlorpropu-P, fasetilu, mepanipyrimu, metkonazolu, metrafenonu, pirimikarbu, *Pseudomonas chlororaphis* kmen: MA 342, pyrimethanilu, quinoxifenu, rimsulfuronu, spinosadu, thiaklopidu, thiamethoxamu, thiramu, tolclifos-methylu, triklópyru, trinexapaku, tritikonazolu a ziramu (Úř. věst. L 88, 4.4.2018, s. 4).

Středa, 13. března 2019

Vlastnosti vyvolávající narušení činnosti endokrinního systému

- L. vzhledem k tomu, že podle některých nedávných studií působí thiakloprid jako látka narušující činnost žláz s vnitřní sekrecí ⁽¹⁾. Má genotoxické a cytotoxické účinky ⁽²⁾, ⁽³⁾ a dopady na vývoj nervové soustavy, je neurotoxický ⁽⁴⁾ a imunotoxický ⁽⁵⁾;
- M. vzhledem k tomu že aktivní látka thiakloprid je považována za látku vyvolávající narušení činnosti endokrinního systému v databázi pesticidů EU ⁽⁶⁾ a uvažuje se o jejím nahrazení;
- N. vzhledem k tomu, že Evropská agentura pro chemické látky zavedla následující klasifikaci a označení pro aktivní látku thiakloprid: „podezřelý lidský karcinogen a látka, o níž je známo nebo se předpokládá, že je toxická pro reprodukci u člověka“;
- O. vzhledem k tomu, že Evropská agentura pro bezpečnost potravin předložila alarmující a neodvolatelné závěry ohledně nebezpečnosti thiaklopridu pro lidské zdraví ve své hodnotící zprávě o obnovení z října 2017 o thiaklopridu, která byla předložena k veřejné konzultaci ⁽⁷⁾;
- P. vzhledem k tomu, že na schůzi Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin ze dne 16. června 2016, vysvětlil komisař Andriukaitis, že v případě pochyb, pokud jde o kritéria pro látky narušující činnost žláz s vnitřní sekrecí, musí převážet zásada předběžné opatrnosti;
- Q. vzhledem k tomu že Francouzská agentura pro životní prostředí vydala nepříznivé stanovisko k aktivní látce thiaklopridu ve své zprávě o neonicotinoidech z května 2018 ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾; ⁽¹⁰⁾
- R. vzhledem k tomu, že Francie zakázala používání thiaklopridu od září 2018 kvůli jeho předpokládané karcinogenitě;

Ohrožení biologické rozmanitosti

- S. vzhledem k tomu, že thiakloprid jde toxický pro včelu medonosnou podobně jako imidakloprid a thiamethoxam ⁽¹¹⁾;

⁽¹⁾ Effects of commercial formulations of deltamethrin and/or thiakloprid on thyroid hormone levels in rat serum. Sekeroglu, V., 2014, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22677783>

⁽²⁾ In vitro investigation of the genotoxic and cytotoxic effects of thiakloprid in cultured human peripheral blood lymphocytes. Kocaman, A.Y., 2014, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22730181>

⁽³⁾ Investigation of the genotoxic and cytotoxic effects of widely used neonicotinoid insecticides in HepG2 and SH-SY5Y cells. Şenyıldız, M., 2018, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29591886>

⁽⁴⁾ A critical review of neonicotinoid insecticides for developmental neurotoxicity. Sheets, L.P., 2015, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4732412/>

⁽⁵⁾ Effects of thiakloprid, deltamethrin and their combination on oxidative stress in lymphoid organs, polymorphonuclear leukocytes and plasma of rats. Birsan Aydin, 2011, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048357511000617>

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=841

⁽⁷⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180123>

⁽⁸⁾ Risques et bénéfices relatifs des alternatives aux produits phytopharmaceutiques comportant des néonicotinoïdes, Tome 1 – Rapport du groupe de travail Identification des alternatives aux usages autorisés des néonicotinoïdes. Rapport d'expertise collective, Mai 2018, <https://www.anses.fr/fr/system/files/PHYTO2016SA0057Ra-Tome1.pdf>

⁽⁹⁾ Risques et bénéfices relatifs des alternatives aux produits phytopharmaceutiques comportant des néonicotinoïdes, Tome 2 – Rapport sur les indicateurs de risque. Rapport d'expertise collective, Mai 2018, <https://www.anses.fr/fr/system/files/PHYTO2016SA0057Ra-Tome2.pdf>

⁽¹⁰⁾ Risques et bénéfices relatifs des alternatives aux produits phytopharmaceutiques comportant des néonicotinoïdes, Tome 3 – Rapport d'appui scientifique et technique sur l'impact agricole. Rapport d'expertise collective, Mai 2018, <https://www.anses.fr/fr/system/files/PHYTO2016SA0057Ra-Tome3.pdf>

⁽¹¹⁾ <https://www.farmlandbirds.net/en/content/acetamiprid-and-thiakloprid-can-be-toxic-honey-bees-imidacloprid-and-thiamethoxam?page=1>

Středa, 13. března 2019

- T. vzhledem k tomu, že thiaklopid poškozuje schopnosti učení a paměť včel medonosných, a tak životaschopnost jejich kolonií ⁽¹⁾; vzhledem k tomu, že nedávné vědecké údaje ⁽²⁾ ukazují, že chronické vystavení včel medonosných na polích nízkým koncentracím aktivní látky thiaklopid vede k významným účinkům, jež nejsou smrtelné, jako je zhoršená schopnost snůšky, komunikace a navigace tohoto hmyzu, což znamená, že je třeba se ptát, zda je aktivní látka thiaklopid skutečně v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ⁽³⁾;
- U. vzhledem k tomu, že kromě již známých vedlejších účinků neonikotinoidů na opylovače prokázaly nedávné vědecké publikace ⁽⁴⁾, že aktivní látka thiaklopid poškozuje imunokompetenci včely medonosné, jež je již značně oslabena;
- V. vzhledem k tomu, že zvýšení toxicity pro opylovače je důsledkem koktejlového efektu ⁽⁵⁾ v důsledku používání řady různých pesticidů a insekticidů, včetně thiaklopidu;
1. domnívá se, že návrh prováděcího nařízení Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené nařízením (ES) č. 1107/2009;
 2. domnívá se, že rozhodnutí registrovat thiaklopid nelze odůvodnit, protože neexistují dostatečné důkazy, které by svědčily o tom, že bude zabráněno nepřijatelným rizikům pro zvířata, bezpečnost potravin a opylovače;
 3. domnívá se, že návrh prováděcího nařízení Komise není založen na naléhavé potřebě používat aktivní látku thiaklopid pro účely zemědělství v Unii;
 4. domnívá se, že návrh prováděcího nařízení Komise není v souladu se zásadou předběžné opatrnosti;
 5. považuje za vhodné, aby Komise namísto toho navrhla zvláštní status pro včelu medonosnou, který by zohledňoval skutečnost, že opylovači jsou nezbytní pro udržitelné zemědělství, pro produkci plodin a současně pro další volně žijící živočichy nesloužící k výrobě potravin, a aby navrhla změnu, harmonizaci a zvýšení soudržnosti příslušných předpisů v tomto smyslu s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany včely medonosné a dalších opylovačů;
 6. vyzývá Komisi, aby stáhla návrh prováděcího nařízení a aby předložila výboru nový návrh, který by zohledňoval chronické účinky aktivní látky thiaklopid na včelu medonosnou, zdraví lidí a zvířat a na životní prostředí;
 7. vyzývá Komisi, aby bezodkladně zakázala aktivní látky třídy neotikotinoidů nebo látky, které působí stejným způsobem, včetně thiaklopidu;
 8. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

⁽¹⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28819056>

⁽²⁾ <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/acs.est.6b02658?journalCode=esthag>

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS (Úř. věst. L 70, 16.3.2005, s. 1).

⁽⁴⁾ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022191016300014>

⁽⁵⁾ Traynor, K.S., Pettis, J.S., Tarpy, D.R., Mullin, C.A., Frazier, J.L., Frazier, M., van Engelsdorp, D., „Expozom pesticidů uvnitř úlu: posouzení rizik pro migrující včely medonosné vyplývajících z kontaminace úlů pesticidy ve východních Spojených státech“, Vědecké zprávy 6 (In-hive Pesticide Exposome: Assessing risks to migratory honey bees from in-hive pesticide contamination in the Eastern United States), Scientific Reports 6, 15. září 2016, <http://www.nature.com/articles/srep33207>